

POŁOŻNICA (18) sb f

Oba o oraz a jasne.

sg *N* położnica (5). ◇ *G* położnice (2). ◇ *D* położnicy (3). ◇ [A położnicę.] ◇ *L* położnicy (2). ◇ *V* położnico (1). ◇ *pl N* położnice (2). ◇ *D* położnicâm (2). ◇ *L* położnicach (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde także XVIII w.

1. *Kobieta, która niedawno urodziła, leżąca w położu, także będąca w trakcie porodu; puerpera* *Mącz, Modrz, Calep, Cn; infantaria Mącz, Cn; parturiens Cn (17) : Krol Egipfki/ rofkazał bábam* *Zydowfkim/ ktore położnicam służą/ áby kázde dzyecię męfkiego narodu zábily* *BielKron 27v; Potym dzyeciátko to Páná Iezufá XL dnia mátká do kościołá ofiárowálá ku oczýszeniu/ iáko był* *obyczay v Zydow/ iz lie s párá gołębi położnicá kázda mufiálá okázác* *BielKron 138; Mącz 118d, 200c,* *329d; Przy porodzeniu gdy pláwy niechcá iść/ zetrzy kość z głowy kápłuniev/ á day to położnicy* *wypić s czym chce* *SienLek 109; Gdy łożyská pozbyć niemoże położnica: Náwarz bialey szánty z* *octem á z folą/ dayże iey tego s trunczek mály pić* *SienLek 114v, 114v [2 r.], 115 źp, 116v; BudBib* *Bar 6/28; CzechRozm 85v; ModrzBaz 36; Calep [873]a [2 r.]; [SienHerb 453a (Linde)].*

a. *O Pannie Maryi (1) : powiedz mátko droga/ Coś miálá zá poćiechę? powiedz/ o vboga Ná* *ón czás położnico/ co wždy zá rádości Twoie były/ gdyś Páná y Królá wieczności [...]* *Ná świat* *wypuściłá?* *SiebRozmyśl F4.*

2. *Łóżnica, sypialnia małżeńska (1) :*

Przysłowie: Serum est in Thalamo cunctari, Nie wczás yufz kto lie w położnicy rozmyfła. *Mącz* *72a.*

3. [*Nalóżnica: Szofta [przyczyna rozvodu] iefliby [mąż] w domu sfwym położnicę iáką chował/ á* *odpráwićby iey niechćiał.* *SzczerbSpecSax 458 (Linde).]*

Synonimy: 1. porodzająca; 2. łoże, łożnica; 3. nalóżnica, założnica.

LWil